

Maria Miśkiewicz

Niewiadoma, pow. Sokołów Podlaski. Stanowiska 3, 4, 5

Informator Archeologiczny : badania 6, 208-209

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Odcinek muru z kamienia łamanego na zaprawie wapiennej z XIII-XIV wieku, którym wypełniono lukę w systemie drewniano-ziemnych wałów otaczających miasto.

Przyziemie wieży kościoła Piotra i Pawła z XIII w., na terenie tzw. Starej Niemczy, odsłonięto kilka obiektów mieszkalnych i gospodarskich z X-XIII wieku.

Fragment prawdopodobnie kościoła z XII-XIII w. oraz związanego z nim cmentarza, usytuowanych nieopodal osady.

Z zabytków ruchomych wyeksplorowano m.in. młotek, podkowy, noże, groty, łyżwy, grzebło, kamienne kulki do gry, osetki i surowiec żelaza.

Badania będą kontynuowane.

NIEWIADOMA, pow. Sokółów Poślaski
Stanowiska 3, 4, 5

Zespół Badań nad Polskim Średnio-
wieczem Uniwersytetu Warszawskiego
i Politechniki Warszawskiej

Badania prowadziła dr Maria Miśkiewicz.

Finansował WKZ w Warszawie. Piąty sezon

badań. Cmentarzysko, dwie osady. Chronolo-
gia VII- XIII w.

Stanowisko nr 3 - cmentarzysko. Kontynuowano przekop przez kulminację stanowiska, odkrywając przestrzeń 1,5 ara. Na tym obszarze wyeksplorowano szereg zniszczonych obstaw i rozrzuconych bruków kamiennych oraz jedną płytką jamę. Przypuszczać należy, że obecny sezon badawczy doprowadził do wejścia na teren cmentarzyska, uprzednio już spenetrowany w okresie przed I wojną światową przez B. Eichlera i K. Stołyhwę. Mimo to, odkryto bardzo dużą ilość fragmentów ceramiki wczesnośredniowiecznej, które widocznie wówczas nie zbierano.

Stanowisko nr 4 - osada. Kontynuowano rozkopywanie osady badanej w sezonie ubiegłym, w celu uchwycenia jej zasięgu w kierunku zachodnim. Przebadano 10 jam gospodarczych, w tym jedną zawierającą palenisko z bardzo dużą ilością materiału ceramicznego. Na podstawie analizy ceramiki należy stwierdzić, że najstarszy trzon osady znajdował się w zachodniej części obiektu, w pobliżu tarasu zalewowego Cetyni. Natomiast badana w br. część północna osady jest nieco późniejsza i należy ją datować na IX - X w. W ten sposób ramy chronologiczne całego obiektu na stanowisku 4 zamykają się w wiekach VII-X.

Stanowisko nr 5 - osada. Wykonano sondaż o wymiarach 2,5 na 5 m. w północnej części stanowiska, na niewielkim wzgórku, przeciętym drogą polną z Niewiadomej do lasu. Stwierdzono istnienie warstwy kulturowej o miąższości

około 80 cm, barwy szarej, zawierającej dużą ilość materiału ceramicznego. Brak było kości zwierzęcych, natomiast wyeksplorowano kilka przedmiotów żelaznych, w tym nóż. Na podstawie ceramiki stanowisko nr 5 należy datować na VII-VIII w.

NOWA HUTA-PLESZÓW

Stanowisko I

patrz neolit

NOWINKA, pow. Elbląg

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Stanowisko 1

Badania prowadził mgr Mirosław Pietrzak,
Finansował WKZ w Gdańsku, Drugi sezon
badań. Cmentarzysko staropruskie z V-VII w.
n. e.

Kontynuowano prace ratownicze w miejscu najbardziej zagrożonym. Wyeksplorowano 8 grobów ciałopalnych, jamowych z resztkami stosu, w tym 1 bez resztek stosu z pochówkiem końskim. Groby ciałopalne zawierały niewielkie ilości przepalonych kości ludzkich i węgli drzewnych. Ponadto w grobach odkryto paciorki bursztynowe, fragmenty naszyjnika srebrnego, fragment bransolety brązowej oraz drobne skorupy.

Na uwagę zasługują dwa pochówki nr 11 i 17. Grób nr 11 był pochówkiem ciałopalnym jamowym, w którym znajdowało się naczynie gliniane bogato ornamentowane oraz srebrne okucie rogu zachowane w postaci cieniutkiej blachy bogato zdobionej. Grób nr 17 stanowił zarazem pochówek ludzki, ciałopalny bez resztek stosu i pochówek szkieletu konia. Szkielet zwierzęcia znajdował się w pozycji pionowej poniżej pochówku ludzkiego. Na głowie konia zachowały się duże fragmenty usdy. Ciałopalny pochówek jamowy bez resztek stosu zawierał miecz żelazny jednosieczny wraz z pochwą, 3 żelazne groty oszczepów, zapinkę brązową oraz cały nabór pasa z kilkudziesięcioma okuciami z brązu wraz z nitami w tym płytka i sprzączka zdobione ornamentem ażurowym. Poniżej naboru pasa znajdował się róg obity cieniutką srebrną blachą ornamentowaną na całej powierzchni.

Badania będą kontynuowane.